

Zbigniew Filip

Staropolska Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach

ORCID 0009-0007-8278-9875

Militaryzacja jedną z form zapewnienia ciągłości pracy polskiego sektora elektroenergetycznego w czasie realnego wystąpienia zagrożenia konfliktem zbrojnym

Militarisation one of the forms of ensuring continuity of operation of the Polish electricity sector during a real threat of armed conflict

Abstrakt

Podstawowym zadaniem sektora elektroenergetycznego w Polsce jest zapewnienie nieprzerwanych, bezpiecznych i stabilnych dostaw energii elektrycznej do mieszkańców naszego kraju. W czasie pokoju wszystkie posiadane przez sektor siły i środki (w tym kadra osobowa) skupione są na powyższym zadaniu. Jednakże, podczas wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa sytuacja może diametralnie ulec zmianie, gdyż o pracowników (w szczególności młodych mężczyzn) upomni się Wojskowe Centrum Rekrutacji oraz Siły Zbrojne RP, ponieważ zdecydowana większość z nich posiada przydziały mobilizacyjne do różnych rodzajów Sił Zbrojnych. W celu uniknięcia przedstawionej powyżej sytuacji kierownictwo sektora elektroenergetycznego powinno rozważyć kilka dostępnych wariantów rozwiązania tego problemu. Jednym z nich jest wnioskowanie o objęcie militaryzacją jednostki będącej częścią składową systemu funkcjonowania energetyki zgodnie z zapisami Ustawy o obronie Ojczyzny.

Słowa kluczowe: militaryzacja, zagrożenie, świadczenia osobiste, wyłączenie od pełnienia czynnej służby wojskowej.

Abstract

The primary task of the electric power sector in Poland is to ensure an uninterrupted, safe and stable supply of electricity to the residents of our country. In peacetime, all the sector's forces and resources (including personnel) are focused on the above task. However, during a threat to

national security, the situation may change dramatically, as employees (especially young men) will be courted by the Military Recruitment Centre and the Polish armed forces, as the vast majority of them have mobilisation assignments to various types of the Polish armed forces. To avoid the situation outlined above, the management of the electric power sector should consider several options available to solve this problem. One of them is to request militarisation of a unit that is part of the power industry's operating system in accordance with the provisions of the Homeland Defence Act.

Keywords: militarisation, threat, personal benefits, exemption from active military service

Wprowadzenie

Trwający od 24 lutego 2022 roku konflikt Rosyjsko-Ukraiński sprawdza przygotowanie do realizacji zadań obronnych nie tylko Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów z Premierem na czele, poszczególne ministerstwa, jednostki samorządu terytorialnego, ale również wybrane jednostki gospodarczo-obronne o istotnym znaczeniu dla obrony i bezpieczeństwa naszego państwa przewidziane do militaryzacji. Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego definiuje militaryzację jako „przeniesienie zasad i metod organizacji wojskowej do organów i jednostek organizacyjnych administracji publicznej i gospodarki narodowej, stosowanie w nich niektórych elementów dyscypliny wojskowej oraz nadaniu im wojskowego charakteru przez powołanie osób do służby w jednostkach zmilitaryzowanych. Objęcie militaryzacją określonych przez uprawnione organa państwowe, działów i jednostek organizacyjnych (powołanie osób do pełnienia służby w jednostkach zmilitaryzowanych) następuje w razie ogłoszenia mobilizacji lub wybuchu wojny, wprowadzenia stanu wojennego albo wyjątkowego, na podstawie stosownych ustaw”¹. Podstawowym celem militaryzacji jest zapewnienie sprawnego, bezawaryjnego i ciągłego funkcjonowania państwa w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. Poddając określony podmiot gospodarczy militaryzacji, otrzymujemy w efekcie jednostkę o zwiększonej dyspozycyjności osób powołanych do pełnienia służby w jednostce zmilitaryzowanej. Efekt ten uzyskiwany jest poprzez czasowe zakończenie dotychczasowego stosunku pracy i wprowadzenie stosunku służbowego opartego na podobnej do wojskowej organizacji i dyscyplinie.

Celem poniższego artykułu jest przedstawienie nowej odsłony militaryzacji w Polsce w myśl założeń Ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny. Problemem głównym jest przekonanie czytelnika, w tym przedsiębiorców, że militaryzacja w obecnej formie jest w Polsce potrzebna. Aby uzyskać zamierzony cel i udzielić odpowiedzi na zadane pytanie, wykorzystano krytyczną analizę źródeł jako podstawową metodę badawczą.

---

¹ *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego AON*, wyd. 6. (2008). Akademia Obrony Narodowej. Warszawa, s. 66.

Militaryzacja w Polsce – podstawowe informacje

Podstawę realizacji zadań związanych z militaryzacją stanowi Ustawa o obronie Ojczyzny² oraz Rozporządzenia Rady Ministrów wydane zgodnie z delegacjami prawnymi zawartymi w Dziale XX tejże Ustawy, szczególne znaczenie dla procesu tworzenia jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych mają dwa z nich:

- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz sporządzania zapotrzebowania na uzupełnienie potrzeb jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych³ oraz
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie militaryzacji⁴.

Uchwalone w 2022 roku akty prawne zdezaktualizowały bardzo wiele z ustaleń zawartych w literaturze przedmiotu, przykładem może być wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej z 2014 roku, *Zabezpieczenie potrzeb w zakresie militaryzacji oraz szczególnej ochrony obiektów* czy też *Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe*, wydawnictwa Przedsiębiorczość i Zarządzanie z 2016 roku.

W przypadku wprowadzenia stanu wyjątkowego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stanu wojennego, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny Rada Ministrów może objąć militaryzacją jednostki przewidziane do militaryzacji, na które nałożono obowiązek realizacji zadań szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa.

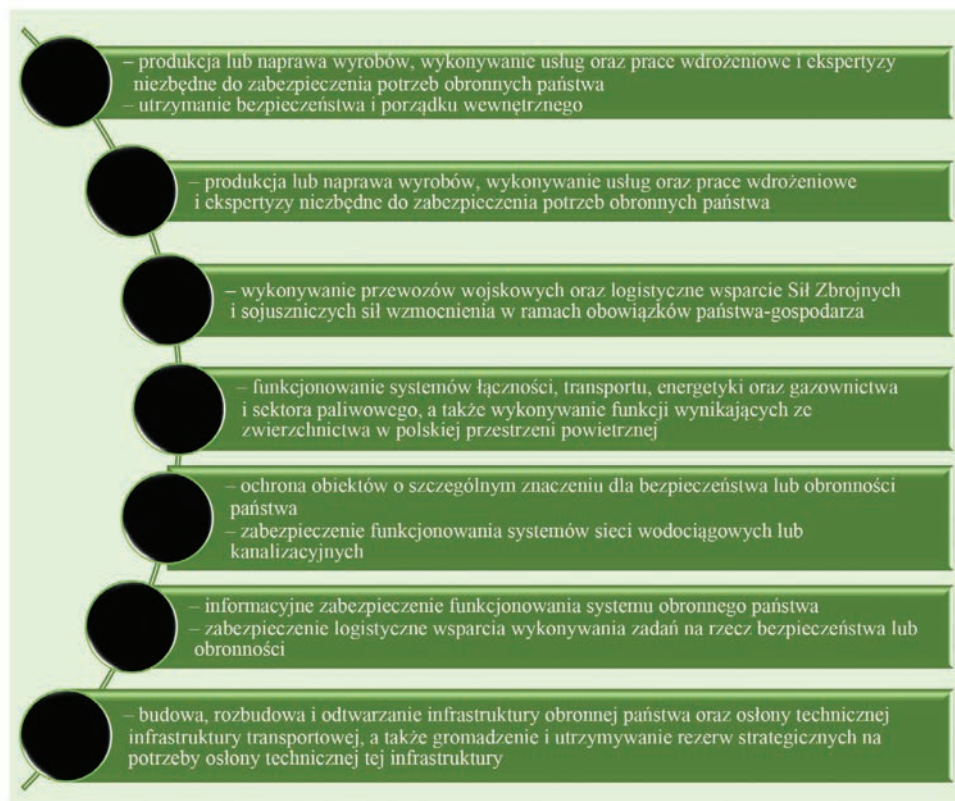
---

² Ustawa z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny, Dz.U. 2022 poz. 655.

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 roku w sprawie sposobu i trybu nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz sporządzania zapotrzebowania na uzupełnienie potrzeb jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych, Dz.U. 2022 poz. 1197, zastąpiło ono Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2010 roku w sprawie nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do jednostek zmilitaryzowanych, Dz.U. 2010 nr 41, poz. 234.

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2022 roku w sprawie militaryzacji, Dz.U. 2022 poz. 1198, zastąpiło ono Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2009 roku w sprawie militaryzacji jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa, Dz.U. 2009 nr 210, poz. 1612.

Ryc. 1. Zadania szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa

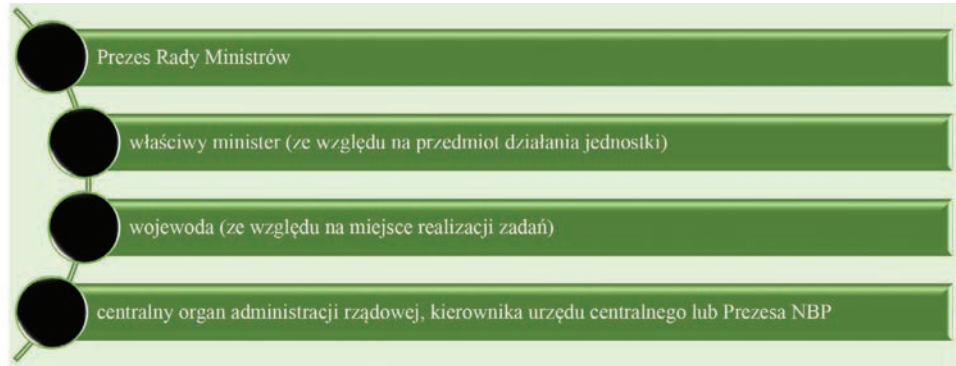

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ustawy z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny.

Minister Obrony Narodowej prowadzi i aktualizuje wykaz jednostek przewidzianych do militaryzacji, do którego wpisu za pomocą stosownego wniosku (zgodnie z Ustawą o ochronie informacji niejawnych)⁵ mogą dokonać jednostki przedstawione poniżej:

⁵ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 roku o ochronie informacji niejawnych, Dz.U. 2022 poz. 655.

Ryc. 2. Jednostki mogące dokonać wpisu do wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ustawy z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny.

Przedmiotowe wnioski podlegają rozpatrzeniu przez Ministra Obrony Narodowej celem ustalenia zgodności nałożonej realizacji zadań na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa na wnioskodawcę. Z chwilą pozytywnego rozpatrzenia wniosku jednostka otrzymuje swoją nazwę i numer oraz zostaje wpisana do prowadzonego przez MON wykazu.

Ryc. 3. Wzór wniosku dotyczącego wpisu do wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji

WZÓR
(klauzula tajności)

....., dnia ..... 20 ..... r.
(miejscowość)

.....
(organ wnioskujący)

egz. nr ...

Minister Obrony Narodowej

WNIOSEK

Na podstawie art. 600 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655, z późn. zm.) wnoszę o wpis do wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji / wpis do wykazu dotyczący usunięcia jednostki przewidzianej do militaryzacji z wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji¹⁾.

Lp.	Nazwa, siedziba i adres jednostki przewidzianej do militaryzacji	Nr i data wydania decyzji, o której mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie militaryzacji (Dz. U. poz. 1198)	Zadania uzasadniające militaryzację		Limit osób, o którym mowa w art. 600 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny	Organ, któremu podlega jednostka w sprawach przygotowania do objęcia militaryzacją	Organ, któremu podlega jednostka po zmilitaryzowaniu	Planowany termin osiągnięcia gotowości do działania jednostki zmilitaryzowanej	Numer identyfikacyjny i nazwa jednostki zmilitaryzowanej ²⁾	Uwagi
			zadanie szczególnie ważne dla bezpieczeństwa państwa	szczegółowe zadania przewidziane do realizacji przez jednostkę zmilitaryzowaną						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.
²⁾ Wypełnić w przypadku wniosku o wpis do wykazu dotyczący usunięcia jednostki przewidzianej do militaryzacji z wykazu jednostek przewidzianych do militaryzacji.

Uzasadnienie

.....

.....
podpis organu wnioskującego

Załącznik:
1. Kopia decyzji o nałożeniu obowiązku realizacji zadań szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa lub obronności państwa.

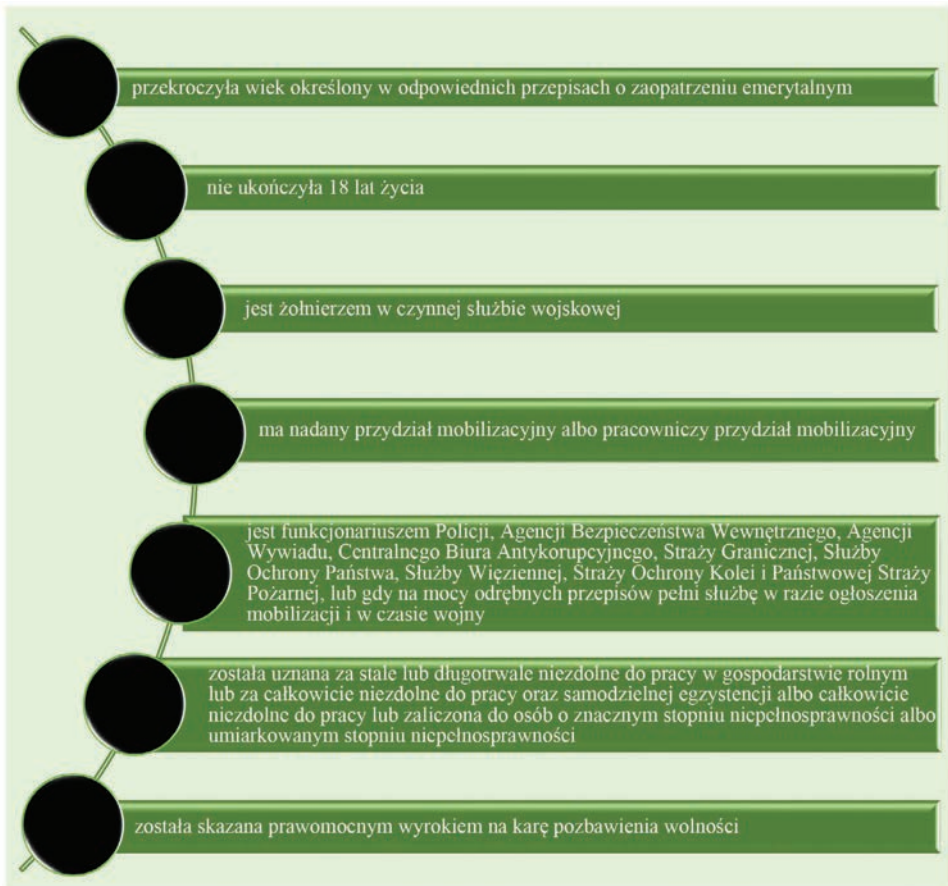
Źródło: Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2022 roku w sprawie militaryzacji.

osobę obydwu kart uznaje się właściciela karty za przeznaczonego do służby w jednostce przewidzianej do militaryzacji lub zmilitaryzowanej.

Aby kierownik jednostki przewidzianej do militaryzacji lub zmilitaryzowanej miał rzeczywisty obraz sytuacji w kierowanej przez siebie jednostce, musi dokonać stosownych ustaleń, w tym wyznaczenia osób do objęcia zaplanowanych stanowisk. Aby sprawdzić przeznaczenie osób do realizacji powierzonych zadań, kierownik jednostki musi określić ich przydatność do objęcia stanowisk z uwzględnieniem doświadczenia zawodowego oraz osobistych predyspozycji. Dodatkowo winien skontaktować się z Szefem Wojskowego Centrum Rekrutacji, na którego administrowanym obszarze prowadzi swoją działalność gospodarczą w celu sprawdzenia, czy osoba wyznaczona do działania nie spełnia przesłanek art. 605 Ustawy o obronie Ojczyzny.

Ryc. 5. Przydział organizacyjno-mobilizacyjny (wymieniono warunki, które powodują, że dana osoba go nie otrzyma)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ustawy z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny

Gdy którykolwiek z wymienionych wyżej wymienionych zapisów przez sprawdzoną osobę jest spełniony, nie zostaje ona wcielona do jednostki zmilitaryzowanej. Współpraca z Wojskowym Centrum Rekrutacji (WCR) na tym się nie kończy. Kierownik jednostki zmilitaryzowanej lub przewidzianej do militaryzacji jest zobligowany do informowania Szefa WCR o nadanych i uchylonych przydziałach mobilizacyjnych.

Ryc. 6. Wymagane dane informujące o nadanych i uchylonych przydziałach mobilizacyjnych

The diagram consists of five horizontal green bars, each with a black circle on the left side. The text inside each bar is as follows:

- imię i nazwisko
- imię ojca
- numer PESEL
- adres zamieszkania
- nr i serię karty przydziału oraz w razie jej uchylecia podstawę prawną

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 roku w sprawie sposobu i trybu nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz sporządzania zapotrzebowania na uzupełnienie potrzeb jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych.

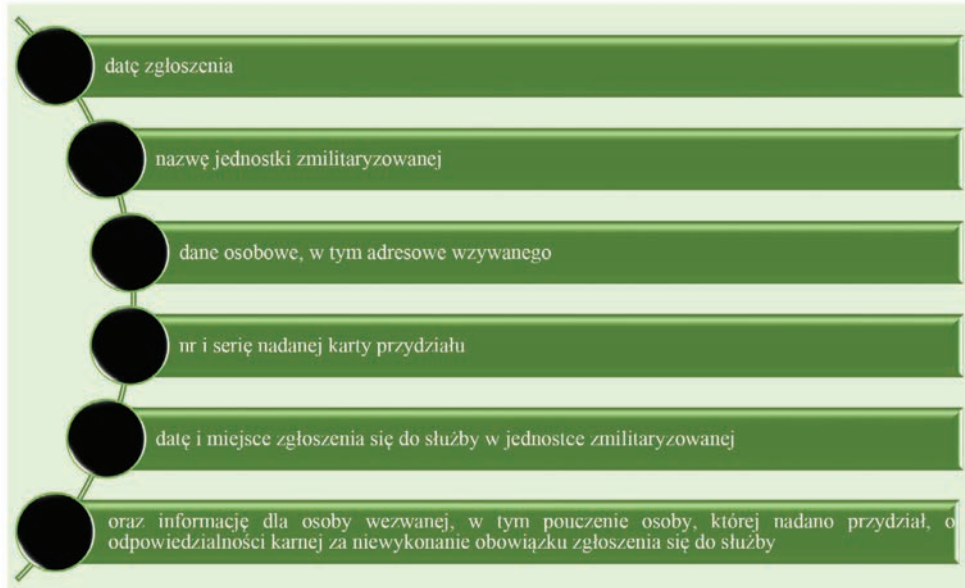
Ponadto kierownik jednostki zmilitaryzowanej lub przewidzianej do militaryzacji składa wnioski o wyłączenie z pełnienia służby wojskowej osób, których powołanie do służby wojskowej groziłoby zaprzestaniem lub poważnym zakłóceniem pracy urzędu państwowego lub samorządowego albo działalności gospodarczej przedsiębiorcy niezbędnej dla zapewnienia obrony lub bezpieczeństwa państwa⁷.

Osoby posiadające przydział organizacyjno-mobilizacyjny podlegają powołaniu w terminie i miejscu określonym na wezwaniu.

⁷ Ustawa z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny, Dz.U. 2022 poz. 655, art. 541, ust. 5, pkt 2.

Ryc. 7. Wymagane dane znajdujące się w wezwaniu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 roku w sprawie sposobu i trybu nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz sporządzania zapotrzebowania na uzupełnienie potrzeb jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych.

Po objęciu wyznaczonej jednostki militaryzacją osoby posiadające do niej przydział stają się osobami pełniącymi służbę w jednostce zmilitaryzowanej, dotychczasowy „stosunek pracy” ulega zawieszeniu, powstaje natomiast „stosunek służbowy”, czyli kategoria stosunku prawnego zachodzącego między określonymi podmiotami, którego treść jest regulowana przepisami prawa publicznego (administracyjnego, konstytucyjnego), ale również przepisami prawa pracy. Jego treścią są prawa i obowiązki stron, a przedmiotem zachowanie wymagane od osoby zobowiązanej, odniesione do treści służby⁸. Zwolnić ze służby może tylko Kierownik jednostki zmilitaryzowanej, wtedy, gdy osoba osiągnie wiek emerytalny lub utraci zdolności do wykonywania zawodu, ponadto zwolnienie może nastąpić, gdy osoba, której nadano przydział:

- została powołana do pełnienia służby wojskowej,
- zrzekła się obywatelstwa polskiego,
- została zwolniona ze służby w jednostce zmilitaryzowanej,
- została przeniesiona do pełnienia służby w innej jednostce zmilitaryzowanej,
- oraz gdy występują uzasadnione potrzeby jednostki zmilitaryzowanej⁹.

Jeżeli przedsiębiorstwa energetyczne nie zostaną zobligowane lub nie zdecydują się na skorzystanie z militaryzacji jednostki, zostają im do dyspozycji jeszcze dwie

⁸ T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, J. Stelina (2011). *Stosunek służbowy*. W R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System prawa administracyjnego*. C.H. Beck. Warszawa, s. 7.

⁹ Tamże.

możliwości zatrzymania swoich pracowników przed mobilizacją, a mianowicie wyłączenie na wniosek kierownika jednostki wybranych osób od pełnienia czynnej służby wojskowej oraz nałożenie świadczeń osobistych na rzecz obrony pracownikom niezbędnym do prawidłowej realizacji powierzonych przedsiębiorstwu zadań w czasie wojny.

Wyłączenie od pełnienia czynnej służby wojskowej

Należy podkreślić, iż instytucja włączenia (przed wejściem w życie Ustawy o Obronności – reklamowanie) jest bardzo słabo znana w środowisku cywilnym, co często doprowadza do licznych nieporozumień szczególnie w relacjach przedsiębiorcy–Terenowe Organy Administracji Wojskowej–Wojskowe Centra Rekrutacji.

Wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa państwa czy też konieczność wprowadzenia stanów nadzwyczajnych¹⁰ będzie niosło za sobą konieczność użycia zasobów rezerw osobowych i sprzętowych przez siły zbrojne oraz gospodarkę narodową. W tej sytuacji istotne znaczenie będzie miało terminowe uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych sił zbrojnych wyszkolonymi rezerwami osobowymi, sprzętowymi, jak również zapewnienie sprawnego funkcjonowania niezbędnych dziedzin gospodarki narodowej oraz administracji państwowej i samorządowej. Aby znaleźć właściwe rozwiązanie w kwestii zabezpieczenia zasobów ludzkich dla organów państwowych i samorządowych oraz przedsiębiorców realizujących zadania na rzecz obronności, należy rozważyć potrzebę zwolnienia z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny niezbędnej liczby pracowników, fachowców w swojej dziedzinie. Byliby to specjaliści, których nieobecność spowodowana powołaniem do wojska mogłaby w znaczący sposób zakłócić funkcjonowanie instytucji, przedsiębiorstw, które mają niewrażliwe znaczenie dla bezpieczeństwa i obronności kraju¹¹.

Na dzień dzisiejszy tematykę wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny przedstawia Ustawa o obronie Ojczyzny¹². Zgodnie z powyższymi przepisami przewiduje się wyłączenie w dwóch trybach: z urzędu i na wniosek. Wyłączenie z urzędu dotyczy osób, które:

- a) wykonują mandat posła albo senatora,
- b) wykonują mandat radnego,
- c) zajmują kierownicze stanowiska państwowe określone w art. 2 Ustawy z dnia 31 lipca 1981 roku o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. 2022 poz. 1215 i 1459) lub stanowiska organów administracji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego,
- d) ze względu na posiadane kwalifikacje lub zajmowane stanowiska są niezbędne dla zapewnienia obrony lub bezpieczeństwa państwa.

---

¹⁰ Ł. Szewczyk (2020). *Instytucja stanów nadzwyczajnych w polskim ustawodawstwie. Praktyczne uwagi*. „Zeszyty Naukowe SGSP”, 74(2).

¹¹ R. Szandrocho (2013). *Wybrane problemy gotowości obronnej państwa*. WSOWL. Wrocław.

¹² Ustawa z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny, Dz.U. 2022 poz. 655, art. 541.

Natomiast wyłączenie na wniosek dotyczy osób, których powołanie do służby wojskowej groziłoby zaprzestaniem lub poważnym zakłóceniem pracy urzędu państwowego lub samorządowego albo działalności gospodarczej przedsiębiorcy niezbędnej dla zapewnienia obrony lub bezpieczeństwa państwa.

Świadczenia osobiste

Częścią składową świadczeń na rzecz obrony¹³ są świadczenia osobiste w czasie pokoju – jest to ustawowy obowiązek wykonywania różnego rodzaju prac na rzecz obrony i utrzymania państwa, połączony z użyciem prostych narzędzi oraz pojazdów mechanicznych¹⁴. Prace te polegają na wykonaniu w określonym czasie przez wyznaczone osoby, które ukończyły szesnaście lat, a nie przekroczyły sześćdziesięciu, mające obywatelstwo polskie, różnego rodzaju prac doraźnych na rzecz przygotowania obrony państwa w czasie pokoju, a także mobilizacji oraz wojny. Wykonywanie świadczeń osobistych uwarunkowane jest czasem, co znaczy, że w okresie pokoju nie może ono przekraczać jednorazowo 48 godzin w przypadku kurierów oraz osób dostarczających przedmioty świadczeń rzeczowych i je obsługujących, a 12 godzin w wypadku pozostałych osób. Obowiązek wykonania omawianego świadczenia może być nałożony najwyżej trzy razy w roku. W razie ogłoszenia mobilizacji i podczas wojny czas wykonywania świadczeń osobistych nie może przekroczyć siedmiu dni. Za wykonanie świadczenia osobistego przysługuje wynagrodzenie w formie ryczałtu godzinowego w wysokości 1/178 kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego ustalonego na podstawie przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę za każdą godzinę wykonywania świadczenia¹⁵. Natomiast za świadczenie wykonywane w czasie realizacji obowiązków zawodowych w zakładzie pracy osobie je wykonującej przysługuje należność pieniężna w wysokości odpowiadającej utracenemu wynagrodzeniu, które ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez pracodawcę. Należy również pamiętać, że koszt świadczeń osobistych ponosi jednostka organizacyjna, na rzecz której świadczenie zostało wykonane¹⁶.

---

¹³ „Świadczenia na rzecz obrony i bezpieczeństwa RP (services for defence and security of Poland) to ustawowy obowiązek obywateli i podmiotów gospodarczych, stanowiący siłę roboczą i intelektualną, narzędzia oraz rzeczy ruchome i nieruchome, wykorzystywane w czasie pokoju, kryzysu i wojny”, *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*. (2008). Dz. cyt., s. 145.

¹⁴ *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*. (2008). Dz. cyt., s. 145.

¹⁵ Z. Filip (2020). *Świadczenia obywateli na rzecz obrony – prawda i mity*. „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis”, 10(1).

¹⁶ Ustawa z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny, Dz.U. 2022 poz. 655, art. 618–623, poprzedni stan prawny przeanalizował Grzegorz Lewandowski w artykule Świadczenia na rzecz obrony w procesie pozamilitarnych przygotowań obronnych państwa: stan aktualny oraz kierunki rozwoju. „Wiedza Obronna”, 46(3/4), 260–287.

Wnioski

Sektor przemysłu energetycznego w naszym kraju boryka się z wieloma problemami, w tym również z zapewnieniem bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej do kontrahentów podczas realnego wystąpienia zagrożenia konfliktem zbrojnym czy też z wystąpieniem zagrożenia o charakterze terrorystycznym lub kryzysowym. Zmiany wprowadzane od 2019 roku w resorcie właściwym do spraw energii również nie napawają optymizmem. Sektor przechodził z rąk do rąk od Ministerstwa Energii przez Ministerstwo Aktywów Państwowych dalej Ministerstwo Klimatu i na dzień dzisiejszy Ministerstwo Energii i Klimatu. To w kwestii bezpieczeństwa nie wróży nic dobrego. Ponadto jako część składowa systemu funkcjonowania energetyki wszystkie przedsiębiorstwa z tego sektora winny być objęte obowiązkową militaryzacją – co jest wyraźnie zapisane w Ustawie o obronie Ojczyzny, jednakże nie jest to respektowane od podległych spółek i przedsiębiorstw. Spółki z branży energetycznej w zdecydowanej większości stosują wyłączenie swoich pracowników od pełnienia czynnej służby wojskowej na wniosek kierownika danej jednostki – Prezesa Spółki, złożony do Wojskowego Centrum Rekrutacji (do 2022 roku reklamowanie od pełnienia czynnej służby wojskowej). Jest to zdecydowanie prostsze rozwiązanie, które pozwala zatrzymać pracownika w zakładzie, lecz nie nakłada na niego obowiązku stosunku służbowego. Obecnie ministerialni przedstawiciele odpowiedzialni za realizację zadań obronnych podległym przedsiębiorstwom i spółkom ślą pisemne pytania, czy dane jednostki są objęte militaryzacją, po otrzymaniu informacji o braku stworzenia jednostki militaryzowanej pozostawiają ten stan rzeczy bez reakcji – takie działanie jest nieprofesjonalne i prowadzi do braku zapewnienia bezpiecznego i nieprzerwanego procesu działania sektora przemysłu energetycznego w Polsce.

Bibliografia

- Filip Z. (2018). „Reklamowanie od pełnienia czynnej służby wojskowej jako przykład zapewnienia ciągłości pracy przedsiębiorcom o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa oraz konieczności wprowadzenia stanów nadzwyczajnych” – Nowe kierunki w badaniach i naukach o edukacji i bezpieczeństwie w XXI wieku – Zeszyt naukowy nr 7/2018–2019. Publikacja w ramach projektu badawczego Krakowskiej Akademii im. A.F. Modrzewskiego w Krakowie nr WNoB/DS./1/2018KONT.
- Filip Z. (2018). *Rola społeczeństwa polskiego w zapewnieniu prawidłowego rozwinięcia mobilizacyjnego sił zbrojnych RP*. W J. Sokołowska-Woźniak, O. Kendiukhov (red.), *Scientific Research Priorities – 2018: Theoretical and Practical Value* (s. 51–65). Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University. Nowy Sącz.
- Filip Z. (2018). *Zapewnienie ciągłości pracy przedsiębiorstw wodociągowych podczas wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz konieczności wprowadzenia stanów nadzwyczajnych*. „Gaz Woda i Technika Sanitarna”, 10, 359–363.
- Filip Z. (2020). *Świadczenia obywateli na rzecz obrony – prawda i mity*. „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis”, 10(1), 257–268.

- Filip Z., Bobik M. (2018) „Edukacja dla bezpieczeństwa a świadczenia rzeczowe na rzecz obrony” – Nowe kierunki w badaniach i naukach o edukacji i bezpieczeństwie w XXI wieku – Zeszyt naukowy nr 7/2018–2019. Publikacja w ramach projektu badawczego Krakowskiej Akademii im. A.F. Modrzewskiego w Krakowie nr WNoB/DS./1/2018KONT.
- Kuczyński T., Mazurczak-Jasińska E., Stelina J. (2011). *Stosunek służbowy*. W R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System prawa administracyjnego* (s. 1–47). C.H.Beck. Warszawa.
- Lewandowski G. (2019). *Świadczenia na rzecz obrony w procesie pozamilitarnych przygotowań obronnych państwa: stan aktualny oraz kierunki rozwoju*. „Wiedza Obronna”, 46(3/4), 260–287.
- Piątek Z. (2017). *Mobilizacja i gotowość obronna państwa*. W R. Jakubczak, J. Marczak (red.), *Bezpieczeństwo Narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie* (s. 443–452). Bel-lona. Warszawa.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 roku w sprawie sposobu i trybu nadawania przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych oraz sporządzania zapotrzebowania na uzupełnienie potrzeb jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych, Dz.U. 2022 poz. 1197.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2022 roku w sprawie militaryzacji, Dz.U. 2022 poz. 1198.
- Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego AON*, wyd. 6. (2008). Akademia Obrony Narodowej. Warszawa.
- Szandrocho R. (2013). *Wybrane problemy gotowości obronnej państwa*. WSOWL. Wrocław.
- Szewczyk Ł. (2020). *Instytucja stanów nadzwyczajnych w polskim ustawodawstwie. Praktyczne uwagi*. „Zeszyty Naukowe SGSP”, 74(2), 197–211.
- Ustawa z dnia 11 marca 2022 roku o obronie Ojczyzny, Dz.U. 2022 poz. 655.
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 roku o ochronie informacji niejawnych, Dz.U. 2022 poz. 655.
- Wojnarowski J. (2010). *Gotowość systemu bezpieczeństwa narodowego*. Akademia Obrony Narodowej. Warszawa.
- Zakrzewska M. (2022). *Funkcjonowanie jednostek wojskowych w Siłach Zbrojnych RP*. Studia Bezpieczeństwa Narodowego. Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego. Warszawa.